

Warszawa, dnia 30 czerwca 2015 r.

Poz. 920

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 23 czerwca 2015 r.

w sprawie sposobu zapewnienia oskarżonemu korzystania z pomocy obrońcy w postępowaniu przyspieszonym

Na podstawie art. 517j § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Dyżury adwokatów i radców prawnych organizowane w celu umożliwienia oskarżonemu korzystania z pomocy obrońcy w postępowaniu przyspieszonym są pełnione przy sądach rejonowych.

§ 2.1. Liczbę adwokatów i radców prawnych pełniących dyżury przy poszczególnych sądach rejonowych w poszczególnych okresach ustala prezes sądu okręgowego w porozumieniu z prezesem właściwego sądu rejonowego po zasięgnięciu opinii okręgowej rady adwokackiej i rady okręgowej izby radców prawnych, których zasięg terytorialny obejmuje obszar właściwości danego sądu rejonowego.

2. Ustalając liczbę adwokatów i radców prawnych pełniących dyżury przy sądzie rejonowym, uwzględnia się:

- 1) okoliczności mogące mieć wpływ na liczbę spraw rozpoznawanych w postępowaniu przyspieszonym;
- 2) godziny urzędowania danego sądu rejonowego ustalone dla zapewnienia niezwłocznego rozpoznawania spraw w postępowaniu przyspieszonym;
- 3) konieczność zapewnienia oskarżonemu możliwości ustanowienia obrońcy z wyboru lub wyznaczenia obrońcy z urzędu.

§ 3.1. Okręgowa rada adwokacka przedstawia prezesowi właściwego sądu rejonowego wykaz adwokatów uprawnionych do obrony w postępowaniu karnym według przepisów o ustroju adwokatury, mających siedzibę zawodową na obszarze właściwości danego sądu, pełniących dyżury.

2. Rada okręgowej izby radców prawnych przedstawia prezesowi właściwego sądu rejonowego wykaz radców prawnych uprawnionych do obrony w postępowaniu karnym według ustawy o radcach prawnych, mających miejsce zamieszkania na obszarze właściwości danego sądu, pełniących dyżury.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 234, poz. 1571 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 20, poz. 104, Nr 28, poz. 171, Nr 68, poz. 585, Nr 85, poz. 716, Nr 127, poz. 1051, Nr 144, poz. 1178, Nr 168, poz. 1323, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 98, poz. 626, Nr 106, poz. 669, Nr 122, poz. 826, Nr 125, poz. 842, Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1307, z 2011 r. Nr 48, poz. 245 i 246, Nr 53, poz. 273, Nr 112, poz. 654, Nr 117, poz. 678, Nr 142, poz. 829, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 240, poz. 1430, 1431 i 1438 i Nr 279, poz. 1645, z 2012 r. poz. 886, 1091, 1101, 1327, 1426, 1447 i 1529, z 2013 r. poz. 480, 765, 849, 1247, 1262, 1282 i 1650, z 2014 r. poz. 85, 384, 694, 1375 i 1556 oraz z 2015 r. poz. 21, 290 i 396.

3. Okręgowa rada adwokacka oraz rada okręgowej izby radców prawnych przedstawia wykazy, o których mowa w ust. 1 i 2, do dnia 30 listopada każdego roku, obejmujące okres dyżurów w następnym roku kalendarzowym. Wykazy mogą być przedstawiane za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznym nośniku danych.

4. Wykazy adwokatów oraz wykazy radców prawnych, o których mowa w ust. 1 i 2, zawierają następujące informacje:

- 1) imię i nazwisko adwokata lub radcy prawnego;
- 2) adres do doręczeń;
- 3) numer telefonu zapewniającego stały kontakt telefoniczny z adwokatem lub radcą prawnym pełniącym dyżur;
- 4) numer telefaksu lub adres poczty elektronicznej;
- 5) wskazanie okresu, w którym adwokat lub radca prawny pełni dyżur.

5. Okręgowa rada adwokacka oraz rada okręgowej izby radców prawnych informuje prezesa właściwego sądu rejonowego o każdej zmianie danych objętych wykazami, o których mowa w ust. 1 i 2. Przepis ust. 3 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

§ 4. 1. Prezes sądu rejonowego ustala na podstawie przedstawionych wykazów, o których mowa w § 3 ust. 1 i 2, listę adwokatów i radców prawnych pełniących dyżury z podziałem na okresy pełnienia dyżurów i wskazaniem dla każdego okresu, w porządku alfabetycznym według nazwisk, adwokatów i radców prawnych pełniących dyżur w danym okresie.

2. Lista adwokatów i radców prawnych pełniących dyżury ustalona przez prezesa sądu rejonowego zawiera informacje, o których mowa w § 3 ust. 4, oraz wskazanie tytułu zawodowego adwokata i radcy prawnego.

3. W miarę możliwości listę adwokatów i radców prawnych pełniących dyżury sporządza się i prowadzi w formie elektronicznej.

4. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 5, prezes właściwego sądu rejonowego aktualizuje listę adwokatów i radców prawnych pełniących dyżury w sposób wskazany w ust. 1 i 2.

§ 5. 1. Prezes sądu rejonowego przekazuje niezwłocznie ustaloną listę adwokatów i radców prawnych pełniących dyżury do wiadomości prezesowi właściwego sądu okręgowego, okręgowej radzie adwokackiej, radzie okręgowej izby radców prawnych, właściwemu prokuratorowi rejonowemu i komendantowi właściwej jednostki Policji. Przepis § 3 ust. 3 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku aktualizacji listy adwokatów i radców prawnych pełniących dyżury.

§ 6. W przypadku uzasadnionym koniecznością zapewnienia udziału w postępowaniu przyspieszonym w danym okresie większej liczby adwokatów i radców prawnych niż objęta listą adwokatów i radców prawnych pełniących dyżury, prezes sądu rejonowego występuje do okręgowej rady adwokackiej i rady okręgowej izby radców prawnych o wskazanie w wyznaczonym terminie dodatkowych adwokatów i radców prawnych, określając ich liczbę.

§ 7. 1. Adwokaci i radcy prawni pełnią dyżury w godzinach urzędowania właściwego sądu rejonowego ustalonych dla zapewnienia niezwłocznego rozpoznawania spraw w postępowaniu przyspieszonym.

2. Adwokaci i radcy prawni pełnią dyżury w siedzibie właściwego sądu rejonowego.

3. Na wniosek adwokata lub radcy prawnego prezes właściwego sądu rejonowego może mu zezwolić na pełnienie dyżuru w innym miejscu niż siedziba sądu rejonowego, mając na uwadze konieczność niezwłocznego podjęcia obrony przez adwokata lub radcę prawnego w postępowaniu przyspieszonym. W przypadku pełnienia dyżuru przez adwokata lub radcę prawnego poza siedzibą sądu rejonowego prezes właściwego sądu rejonowego ustala z adwokatem lub radcą prawnym sposób bezpośredniego kontaktowania się z adwokatem lub radcą prawnym.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, prezes właściwego sądu rejonowego uzupełnia listę adwokatów i radców prawnych pełniących dyżury o wskazanie adresu, pod którym adwokat lub radca prawny pełni dyżur, oraz numeru telefonu zapewniającego stały i bezpośredni kontakt telefoniczny z adwokatem lub radcą prawnym. Przepis § 5 ust. 1 zdanie pierwsze i § 3 ust. 3 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

§ 8. 1. Jeżeli podejrzany nie ma obrońcy, organ prowadzący postępowanie przygotowawcze, pouczając podejrzanego o uprawnieniu do korzystania z pomocy obrońcy, udostępnia mu listę adwokatów i radców prawnych pełniących dyżury. Oświadczenie podejrzanego w przedmiocie ustanowienia obrońcy dołącza się do wniosku o rozpoznanie sprawy w postępowaniu przyspieszonym.

2. Jeżeli oskarżony nie ma obrońcy, prezes sądu lub sąd, doręczając oskarżonemu odpis wniosku o rozpoznanie sprawy w postępowaniu przyspieszonym, udostępnia mu listę adwokatów i radców prawnych pełniących dyżury. Oświadczenie oskarżonego w przedmiocie ustanowienia obrońcy dołącza się do akt sprawy.

§ 9. 1. Wniosek o wyznaczenie obrońcy z urzędu złożony przez podejrzanego organ prowadzący postępowanie przygotowawcze przekazuje za pośrednictwem telefaksu, bezpośrednio po złożeniu wniosku, do sądu właściwego do rozpoznania sprawy wraz z dokumentami złożonymi przez podejrzanego w celu wykazania, że nie jest on w stanie ponieść kosztów obrony bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny.

2. Przekazując do sądu właściwego do rozpoznania sprawy wnioski i dokumenty, o których mowa w ust. 1, organ prowadzący postępowanie przygotowawcze dołącza odpisy z akt sprawy niezbędne do rozpoznania wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu, w szczególności umożliwiające ustalenie sygnatury sprawy, danych osobowych podejrzanego oraz danych dotyczących jego sytuacji rodzinnej i majątkowej.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do wniosku organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze o wyznaczenie obrońcy z urzędu wobec stwierdzenia okoliczności uzasadniających wyznaczenie obrońcy z urzędu na podstawie art. 79 § 1 i 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.

4. W przypadku złożenia przez podejrzanego wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu w postępowaniu przygotowawczym wprost do sądu prezes sądu lub referendarz sądowy niezwłocznie zwraca się, w sposób wskazany w art. 137 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, do organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze o nadesłanie odpisów z akt sprawy w zakresie, o którym mowa w ust. 2.

5. Jeżeli podejrzany, który złożył wniosek o wyznaczenie obrońcy z urzędu, nie wykazał w sposób należyty, że nie jest w stanie ponieść kosztów obrony bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny, prezes sądu lub referendarz sądowy, w sposób wskazany w art. 137 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, niezwłocznie wyznacza mu odpowiedni termin na uzupełnienie wniosku.

6. Wniosek o wyznaczenie obrońcy z urzędu prezes sądu, sąd lub referendarz sądowy rozpoznaje w pierwszej kolejności.

7. Prezes sądu, sąd lub referendarz sądowy wyznacza obrońcę z urzędu z listy adwokatów i radców prawnych pełniących dyżury według kolejności wpływu wniosków i potrzeb wynikających z innych okoliczności uzasadniających jego wyznaczenie, uwzględniając posiadane informacje o braku sprzeczności interesów stron postępowania.

§ 10. 1. Prezes sądu, sąd lub referendarz sądowy po wyznaczeniu obrońcy z urzędu podaje oskarżonemu następujące informacje umożliwiające kontakt z adwokatem lub radcą prawnym:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) adres do doręczeń;
- 3) numer telefonu;
- 4) numer telefaksu lub adres poczty elektronicznej.

2. Prezes sądu, sąd lub referendarz sądowy po wyznaczeniu obrońcy z urzędu podaje adwokatowi lub radcy prawnemu:

- 1) imię i nazwisko oskarżonego;
- 2) sygnaturę sprawy;
- 3) informację, czy oskarżony jest pozbawiony wolności, a w przypadku stosowania wobec niego tymczasowego aresztowania – także nazwę organu, do którego dyspozycji pozostaje;
- 4) dane umożliwiające kontakt z oskarżonym, takie jak: jego adres zamieszkania lub pobytu, adres do doręczeń, numer telefonu, numer telefaksu lub adres poczty elektronicznej.

3. Informacje, o których mowa w ust. 1 i 2, podaje się oskarżonemu i wyznaczonemu obrońcy z urzędu jednocześnie z powiadomieniem o treści postanowienia albo zarządzenia o wyznaczeniu obrońcy z urzędu.

§ 11. W celu przygotowania się do obrony oskarżonemu oraz obrońcy zapewnia się w szczególności:

- 1) możliwość nawiązania kontaktu, w tym za pośrednictwem telefonu;
- 2) kontakt bez obecności osób trzecich;
- 3) kontakt w zamkniętym pomieszczeniu;
- 4) możliwość zapoznania się z materiałami postępowania.

§ 12. 1. Okręgowa rada adwokacka oraz rada okręgowej izby radców prawnych przedstawia do dnia 31 lipca 2015 r. pierwsze wykazy, o których mowa w § 3 ust. 1 i 2, obejmujące okres dyżurów do dnia 31 grudnia 2015 r.

2. Do dnia ustalenia przez prezesa sądu rejonowego pierwszej listy adwokatów i radców prawnych pełniących dyżury, o której mowa w § 4 ust. 1, stosuje się listę adwokatów sporządzoną na podstawie przepisów dotychczasowych.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2015 r.²⁾

Minister Sprawiedliwości: *B. Budka*

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 maja 2010 r. w sprawie sposobu zapewnienia oskarżonemu możliwości korzystania z pomocy obrońcy i jego wyboru w postępowaniu przyspieszonym oraz organizacji dyżurów adwokackich (Dz. U. Nr 98, poz. 631), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1247, z 2014 r. poz. 1556 i 1778 oraz z 2015 r. poz. 21 i 396).